

Enligt sändlista

Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Högaborg i Tomelilla kommun

(2 bilagor)

Förslag till skötselplan för naturreservatet Högaborg i Tomelilla kommun föreligger. Naturreservatet bildades den 19 november 2001.

Förslaget har remissbehandlats

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen skötselplan daterad den 19 november 2001 för naturreservatet Högaborg (Bilaga 1) att gälla tills vidare.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Bilaga 2)

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog Ann-Christine Vösu, beslutande, och Christer Persson, föredragande.

Ann-Christine Vösu

Christer Persson

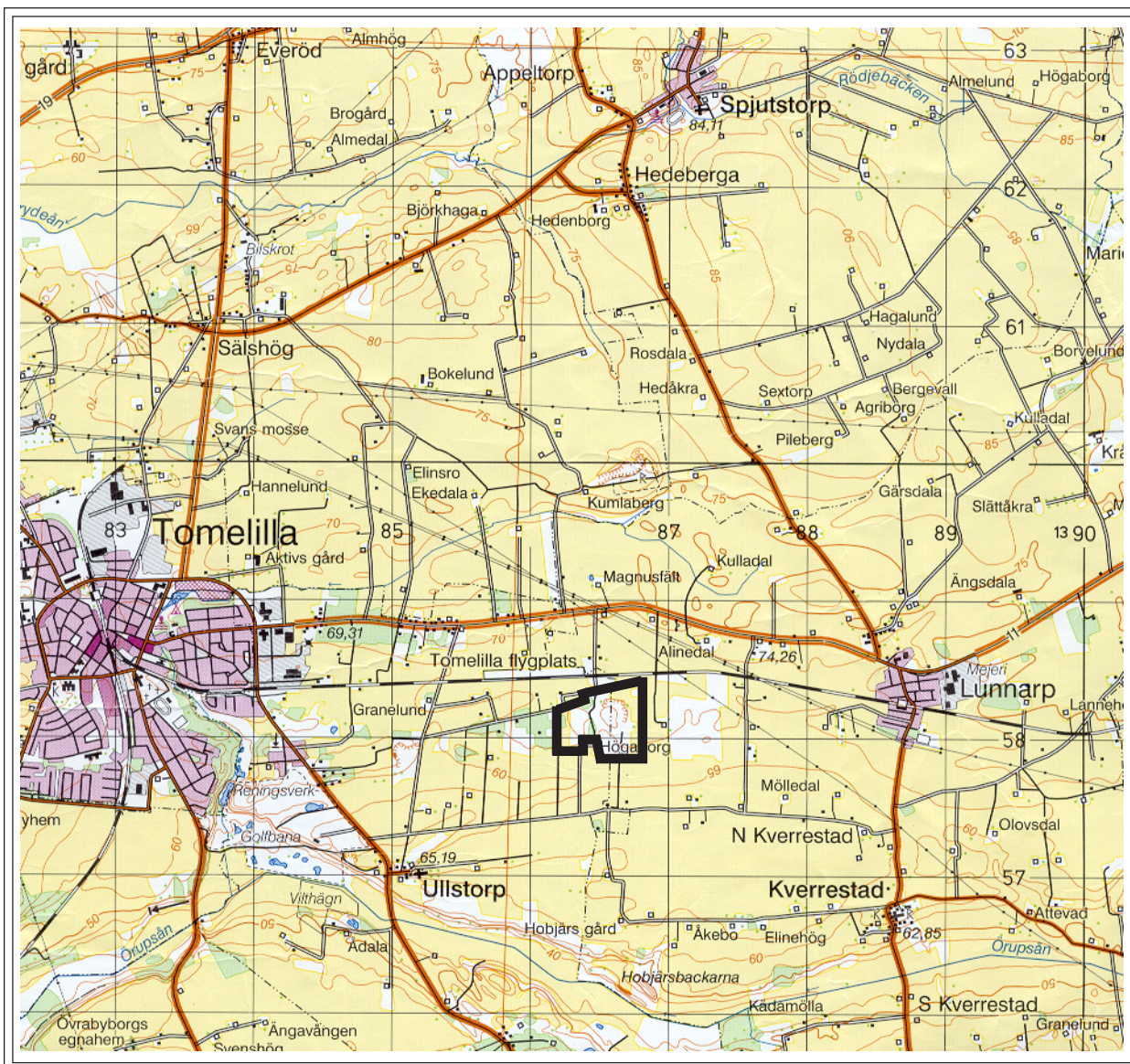
Bilagor:

1. Skötselplan för naturreservatet Högaborg, Tomelilla kommun
2. Hur man överklagar

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HÖGABORG

TOMELILLA KOMMUN
SKÅNE LÄN

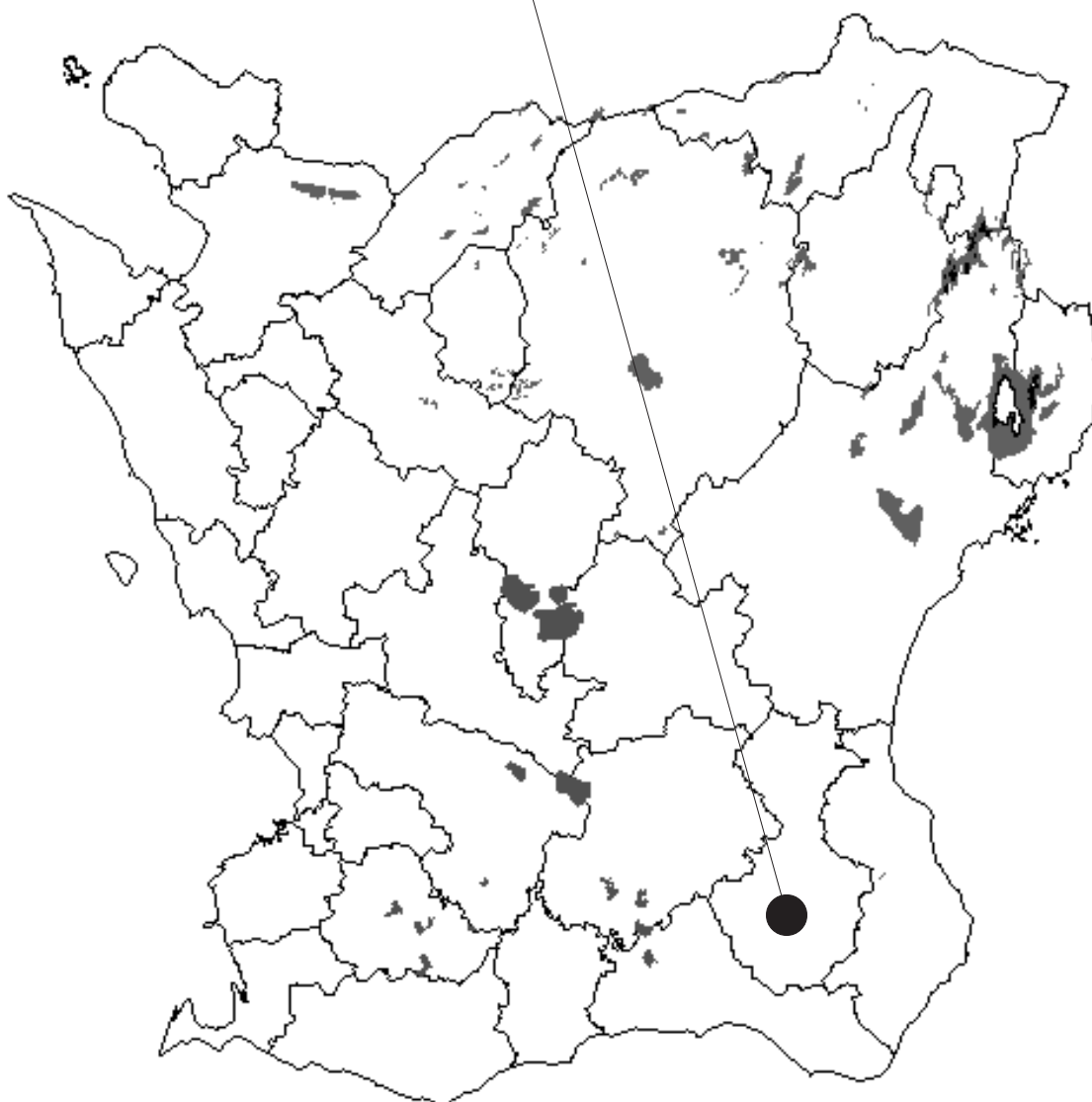

Förvaltare: Länsstyrelsen

Planen fastställd 2001-11-19 av Länsstyrelsen i Skåne län

Naturreseptatet
Högaborg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Syftet med reservatet -----	4
2 Beskrivning av området -----	4
2.1 Administrativa data -----	4
2.2 Historisk och nuvarande markanvändning -----	5
2.3 Översiktlig beskrivning av områdets bevarandevärden -----	5
2.3.1 Geovetenskapliga, biologiska och kulturhistoriska bevarandevärden ----	5
2.3.2 Intressen för allmänheten -----	6
3 Översikt över planerad markanvändning och skötsel -----	6
3.1 Övergripande mål -----	6
3.2 Generella riktlinjer och åtgärder -----	6
3.3 Kvalitetsmål -----	6
3.3.1 Jordbruksmark -----	6
3.3.2 Skogsmark -----	7
3.3.3 Övrig mark -----	7
3.4 Jakt -----	7
4 Mål och föreskrifter för planeringsområden -----	8
4.1 Hävd av jordbruksmark -----	9
4.2 Hävd av skogsmark -----	12
5 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder -----	12
6 Anordningar för rekreation och friluftsliv -----	13
6.1 Övergripande mål -----	13
6.2 Riktlinjer och åtgärder -----	13
6.2.1 Tillgänglighet -----	13
6.2.2 Anordningar för friluftslivet -----	13
6.2.3 Information -----	13
6.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns -----	13
7 Uppföljning, utvärdering och övervakning av naturvärden -----	14
8 Revidering av skötselplanen -----	14
9 Finansiering av förvaltningen -----	14
9.1 Ekonomisk utredning -----	14
9.2 Finansiering av förvaltningen -----	14

BILAGOR

- A. Karta över nuvarande markanvändning, skala 1:10 000
- B. Karta över föreslagen markanvändning, skala 1:10 000
- C. Skötselplanekarta, skala 1:10 000

1 SYFTET MED RESERVATET

är att bidra till att uppnå regionala och nationella miljömål genom att skapa och långsiktigt bevara ett område med öppen mark, småvatten och ädellövskog som en god livsmiljö för utrotningshotade groddjur, framför allt lökgroda, lövgroda, långbensgroda, strandpadda och grönfläckig padda.

2 BESKRIVNING AV OMRÅDET

2.1 Administrativa data

Områdets namn Högaborg

Objektnummer

Skyddsform Naturreservat

Beslutsdatum 2001-11-19

Förvaltare Länsstyrelsen i Skåne län

Internationella åtaganden -

Län Skåne län

Kommun Tomelilla

Församling/socken Ullstorp

Vegetationszon Nemoral zonen (sydsvenska lövskogsregionen)

Naturgeografisk region 7, Skånes sediment. och horstområden

Läge Ca 2 km NO Ullstorp kyrka

Kartblad Topografisk karta: 2D SO Tomelilla
Ekonomisk karta: 2D1h Kverrestad (023 17)

Gränser Området är markerat med svart punktstreckad linje på bifogad karta, Karta 1 Översiktskarta

Dikningsföretag Nej

Arealer Totalt 17 ha, varav 17 ha land (ca 1 ha småvatten)
Betesmark 9 ha
Skogsmark 8 ha (Planterad ekskog ca 6,5 ha)
(Planterad granskog ca 1 ha)
(Planterad tallskog ca 0,5 ha)

EU-prioriterade naturtyper och arter -

Planförfattare Christer Persson och Johan Johnmark

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Fastigheten har med undantag av den nordvästligaste delen utnyttjats som åkermark under 1900-talet. En mindre gård var tidigare belägen i den nordöstra delen av området men brann ner i mitten av 1900-talet. Den nordvästra delen har under 1900-talet varit bevuxen med barrträd med inslag av bland annat björk. Täckstillstånd utfärdades den 4 september 1989. Tillståndet gäller till utgången av 2002 och berör den centrala delen av området. 8 ha fd åkermark i reservatets södra och västra delar planterades i början av 1990-talet med ek under en skärm av lövträd.

I den sydvästra delen finns ett litet vatten som har funnits på fastigheten under hela 1900-talet. Vattnet har under vissa somrar varit helt torrt. Ett nytt vatten (lokal 70-19, Tomelilla flygplats, enligt länsstyrelsens rapport 98:9, Berglund 1998) skapades i slutet av 1980-talet. Vattnet utvidgades under 1996. Tre nya vatten (Videkorran, Christers damm och Johnmarks korra) anlades på fastigheten i början av mars 2001 inom ramen för Naturvårdsverkets Åtgärdsprogram för lökgröda.

2.3 Översiktlig beskrivning av områdets bevarandevärden

2.3.1 Geovetenskapliga, biologiska och kulturhistoriska bevarandevärden

Geologi

Området är beläget på isälvsediment. Berggrunden utgörs av lerskiffer.

Flora och fauna

Reservatet är beläget i en trakt som tidigare har hyst betydande populationer av lökgröda. Rödlistade groddjur har eftersökts i området sedan lång tid tillbaka och den 24 april 1994 observerades lökgröda för första gången på lokal 70-19. Vattnet var tyst under 1995 men året därpå noterades spel av tre hanar i samma vatten. Samma år avslog länsstyrelsen en ansökan om utplanteringstillstånd för kräftor på fastigheten. Under följande år har antalet observerade lökgrödor ökat och under 2000 fanns minst nio hanar på fastigheten.

Lökgrödorna härstammar sannolikt från vatten i trakten av Lunnarp där populationen av lökgröda förefaller ha expanderat. Förutom lökgröda förekommer även stor vattensalamander, liten vattensalamander, vanlig groda och vanlig padda bland groddjuren inom reservatet. Grönfläckig padda med härstamning från Malmö planterades ut i reservatet den 8 juni 2001. Strandpadda har observerats i reservatet under 1960-talet. I reservatets omgivning förekommer även långbensgroda och lövgroda. Andra arter som förekommer inom området är bland annat backsvala.

Åkerbruk och täktverksamhet har präglat vegetationen i reservatet. Betydande arealer har under vintern 2000 schaktats av i samband med täktverksamhet och ett vägbygge och är till stor del kala. Vegetationen består huvudsakligen av ruderatväxter och bredbladiga gräs. På vissa delar förekommer uppslag av björk och videarter. I den östra och västra delen finns betydande uppslag av harris. I den nordvästligaste delen av området finns en backe med torrhedsvegetation och med någon enstaka gran och björk i trädskiktet. Tre mindre barrträdsdungar finns inom reservatet. Utmed reservatets östra gräns finns en mindre dunge av gran. Söder därom finns ett parti med ca 10-årig tall inom en ädellövskogsplantering. I områdets sydvästra del finns ett litet bestånd av medelåders gran. Området är i övrigt öppet. Den södra och sydvästra delen av fastigheten är planterad med ek under en skärm av lövträd som främst består av klibbal och vårtbjörk.

2.3.2 Intressen för allmänheten

Reservatet är ett område av ringa betydelse för allmänhetens friluftsliv genom att det utnyttjas för täktverksamhet. När täktverksamheten upphört kommer marken att bli tillgängligt för allmänheten men området kommer att ha störst betydelse för vetenskaplig forskning.

3 ÖVERSIKT ÖVER PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL

3.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med skötseln av reservatet skall vara att utveckla och långsiktigt bevara en gynnsam bevarandestatus för rödlistade groddjur i ett område dominerat av öppen, delvis gräsbevuxen mark med inslag av småvatten, sandblottor, dungar och buskage av lövträd respektive björnbär och slån och på torrare partier ädellövskog. Reservatet ska innehålla biotoper som utgör en komplett och god livsmiljö för en många fridlysta, hotade eller sällsynta djurarter, främst lökgroda, lövgroda, strandpadda, grönfläckig padda och långbensgroda.

3.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Pågående täktverksamhet skall bedrivas i enlighet med gällande tillstånd till utgången av 2002. I samband med efterbehandling skall ytterligare vattenmiljöer anläggas och området skall utformas på ett sådant sätt att största möjliga hänsyn tas till områdets fauna, främst lökgroda. Vidare skall slänter utformas på ett sådant sätt att de utgör en god livsmiljö för exempelvis backsvala och sandödlor. Större delen av reservatet skall hållas öppet genom röjning och regelbundet återkommande slåtter och/eller genom bete. Planerad ädellövskog skall bibehållas och skötas enligt gällande lagar och förordningar. Ytterligare småvatten får anläggas i syfte att öka tillgången på vatten i området. Den öppna delen av området skall hägnas omdelbart i syfte att skapa förutsättning för betesdrift.

3.3 Kvalitetsmål

3.3.1 Jordbruksmark, (totalt ca 9,0 ha)

Målet är att utveckla och långsiktigt bevara ett öppet jordbrukslandskap med inslag av småvatten och lövbuskage med biotoper för hotade eller sällsynta växt- och djurarter. Värdena består i livskraftiga populationer av groddjur. Exempel på arter som skall ha goda förutsättningar att utvecklas i området är lökgroda, lövgroda, sandödlor, strandpadda, grönfläckig padda, stor vattensalamander och liten vattensalamander.

Riktlinjer och åtgärder:

Området ska återställas till ett öppet jordbrukslandskap efter avslutad täktverksamhet. Marken skall hållas öppen genom bete och eller slåtter. Småvattnen i området skall innehålla vatten av god kvalitet året runt. Marken i området ska innehålla öppna sandblottor. Buskage av främst hassel och björnbär skall finnas på minst en och högst två procent av områdets areal i syfte att skapa furageringsplatser för lövgroda. Småvattnen skall fördjupas om de tenderar att torka ut under delar av året. Områdets flora och fauna detaljinventeras med särskild vikt på kärlväxter och och groddjur.

3.3.2 Skogsmark, (totalt ca 8,0 ha)

Målet är att utveckla och långsiktigt bevara en ädellövskog med inslag av småvatten och lövbuskage med biotoper för hotade eller sällsynta växt- och djurarter. Värdena består i livskraftiga populationer av groddjur. Exempel på arter som skall ha goda förutsättningar att utvecklas i området är långbensgroda, lövgroda, stor vattensalamander och liten vattensalamander.

Riktlinjer och åtgärder:

Planterad ädellövskog skall bibehållas och skötas enligt gällande lagar och förordningar. Ytterligare småvatten får anläggas i syfte att öka tillgången på vatten i området. Stödplantering skall ske av hassel i buskskiktet.

3.3.3 Övrig mark, (totalt ca 0,1 ha)

Målet är att skapa möjligheter för allmänheten att lätt kunna nå och ta sig fram i reservatet.

Riktlinjer och åtgärder

En mindre yta hålles öppen som parkeringsplats för att underlätta besök av allmänheten. Parkeringsplatsen skall hållas i gott skick genom regelbundet underhåll och skall innehålla informationstavla om reservatet och dess värden.

3.4 Jakt

Jakt får bedrivas enligt bestämmelser i jaktlagen. Foderautomater för vilt får ej placeras i eller intill (minst 5 meter) småvatten inom reservatet.

Riktlinjer och åtgärder

I samband med jakt skall hänsyn tagas till det rörliga friluftslivet.

4

MÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR PLANERINGSOMRÅDEN

Hela naturvårdsobjektet (17 ha) är indelat i planeringsområden som redovisas och numreras i denna beskrivning och på planeringsområdeskartan (Bilaga D). Planeringsområdena redovisas här markanvändningsvis enligt följande:

4.1	Jordbruksmark (ca 9 ha):	Betesmark (ca 6 ha)	planeringsområde 1a
		Täktområde (ca 3 ha)	planeringsområde 1b
4.2	Skogsmark (ca 8 ha):	Ädellövskog (ca 6,5 ha)	planeringsområde 2
		Barrskog (ca 1 ha)	
		Tallskog (ca 0,5 ha)	

4.1 Hävd av jordbruksmark

Planeringsområde 1a, (ca 6 ha)

Beskrivning:

Ohävdad mark inom område som till största delen utnyttjats för täkt. Större delen av området har tidigare brukats som åker.

I den västligaste delen finns en backe som har varit glest bevuxen med gran under hela 1900-talet. De flesta granarna har fällts av vinden och flera rotvältor ligger kvar i området. Backen är idag glest bevuxen med enstaka ädellöv- och lövträd samt med enstaka granar. Fältskiktet är hedartat med inslag av kruståtel och rödven.

Fyra småvatten är belägna inom området av vilka tre är anlagda. Längst i öster finns ett vatten med beteckningen (70-19, "Dikesdammen" (Tomelilla flygplats)) som är en reproduktionslokal för lökgröda. Vattnet skapades i slutet av 1980-talet och utvidgades under 1996. I den västra delen finns ett litet vatten som har funnits på fastigheten under hela 1900-talet "Videdammen". Vattnet har under vissa somrar varit helt torrt. Två nya vatten ("Christers damm" och "Johnmarks korra") anlades på fastigheten den 8:e respektive den 12:e mars 2001. Den 6:e mars samma år utvidgades och fördjupades "Videdammen". Åtgärderna genomfördes inom ramen för Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för lökgröda.

I området finns enstaka buskage av salix och björnbär. Utmed planeringsområdets östra gräns finns en ca 20 år gammal grandunge. Nordväst om grandungen finns ett område som är bevuxet med harris. På den södra sidan av "Dikesdammen" finns en bård av björk och salix och runt "Videdammen" finns uppslag av främst salixarter.

En kraftledning går från grandungen längs med den östra gränsen till reservatets södra gräns.

Rödlistade groddjur har eftersökts i området sedan lång tid tillbaka och den 24 april 1994 observerades lökgröda för första gången i "Dikesdammen". Vattnet var tyst under 1995 men året därpå noterades spel av tre hanar i samma vatten. Under följande år har antalet observerade lökgrödor ökat och under 2000 fanns minst nio hanar på fastigheten. Förutom lökgröda förekommer även stor vattensalamander, liten vattensalamander, vanlig groda och vanlig padda bland groddjuren på inom planeringsområdet. Lövgröda förekommer på intilliggande fastighet och strandpadda har observerats inom planeringsområdet på 1960-talet. 4000 yngel av grönfläckig padda med härstamning från Malmö planterades ut i "Dikesdammen" och "Christers damm" den 8 juni 2001.

Kvalitetsmål:

Välhävdad betes- eller slåttermark med optimala biotoper för främst lökgröda, lövgröda, grönfläckig padda och strandpadda. I planeringsområdet skall det finnas minst fyra och helst sex småvatten som håller vatten året runt och som är av sådan kvalitet att de kan fungera som reproduktionslokaler för lökgröda, lövgröda, grönfläckig padda, klockgröda och strandpadda. Vattnen skall hållas fria från skuggande vegetation. Vidare skall omgivningarna kring vattnen fungera som optimala sommaruppehålls och övervintringsplatser för ovan nämnda groddjur, dvs det skall finnas minst ett tiotal öppna sand- eller grusblottor med en yta om minst 10 m² vardera samt ett väl utvecklat buskskikt av främst björnbär och hassel som får täcka minst en och högst tio procent av områdets areal. Målet är en population av lökgröda på minst 150 individer samt reproducerande populationer av lövgröda, grönfläckig padda, strandpadda och klockgröda.

Skötsel mål och åtgärder:**Mål:**

Öppen betes- eller slåttermark med fyra till sex öppna småvatten. Träd- och buskskikt av främst ek respektive björnbär och hassel ska finnas i grupper med väl utvecklade bryn och får täcka mellan en och 10 procent av områdets areal. Småvattnen skall vara vattenhållande året runt och skall hållas fria från skuggande träd och buskar. Vatten skall vara av sådan kvalitet att de kan fungera som reproduktionslokaler för lökgroda, lövgroda, grönfläckig padda, klockgroda och strandpadda

Det skall finnas rikligt med blottad sand/grus i området (dvs det skall finnas minst ett tiotal öppna sand- eller grusblottor med en yta om minst 10 m² vardera).

Åtgärder:

Området hägnas med elstängsel och färist anlägges vid vägen intill Videdammen. Elanslutning anlägges vid en av kraftledningsstolparna i området. Rotvältor och lövsly avvecklas i områdets nordvästra del senast under 2001. Grandungen i områdets östra del avverkas vid mogen ålder och omföres till ek och hassel. Beståndet av harris behålles så länge markägaren så önskar men tillåts ej expandera. Salixridån kring "Videdammen" gallras med ca 50 procent under 2001.

Introduktion av grönfläckig padda med ursprung från Skåne under 2001. Utsättning av strandpadda (med ursprung från Skåne) med början 2002. Utsättningar av grönfläckig padda och strandpadda skall ske under minst fyra år i rad med efterföljande utvärdering av resultatet. Utsättning av lökgroda från populationer i trakten om befintlig population tenderar att vika. Utsättning av klockgroda om så bedöms lämpligt. Utsättning av ek, björnbär och hassel i grupper fördelade över hela planeringsområdet under 2003.

Vattnen skall hållas fria från skuggande träd och buskar genom återkommande röjningar vart tredje år eller vid behov. Röjningsåtgärder får ej ske under perioden från 1 mars till 1 november. Vattnen fördjupas om den vattenhållande förmågan minskar så mycket att de torkar ut under någon del av året. Fördjupning får ej ske under perioden 1 mars till 1 november.

Områdets population av lökgroda kontrolleras årligen med avseende på antal spelande hanar och reproduktionsresultat. Vidare kontrolleras förekomst av lövgroda, långbensgroda, strandpadda, grönfläckig padda (ev klockgroda), sandödlå och backsvala årligen.

Planeringsområde 1b, täktområdet (ca 3 ha)**Beskrivning:**

Gammal åkermark som utnyttjas för täktverksamhet. Den norra och östra delen är bevuxen med ruderalvegetation med inslag av arter som hundäxing, johannesört och åkertistel. Täktverksamhet pågår i områdets centrala del där marken till stor del saknar vegetation. Norr om den öppna täkten finns två vallar som breder ut sig i öst- västlig riktning. I områdets sydöstra del har tidigare funnits en mindre gård som eldhärjades under mitten av 1900-talet.

Delar av området utnyttjas sannolikt som övervintringsplats för lökgroda. Backsvala häckar i delar av slänterna inom täkten.

Kvalitetsmål:

Välhävdat betes- eller slåttermark med optimala biotoper för främst lökgroda, lövgroda och strandpadda och grönfläckig padda. I planeringsområdet skall det finnas minst två småvatten som håller

vatten året runt och som är av sådan kvalitet att de kan fungera som reproduktionslokaler för lökgroda, lövgroda, strandpadda, grönfläckig padda och klockgroda. Vattnen skall hållas fria från skuggande vegetation. Vidare skall omgivningarna kring vattnen fungera som optimala sommaruppehålls och övervintringsplatser för ovan nämnda groddjur, dvs det skall finnas öppna sand- eller grusblottor samt ett väl utvecklat buskskikt i grupper av främst björnbär och hassel som högst får täcka två procent av områdets areal. Målet är en population av lökgroda på minst 50 individer samt reproducerande populationer av lövgroda, strandpadda, grönfläckig padda (ev klockgroda) backsvala och sandödla.

Skötsel mål och åtgärder:

Mål:

Betes- eller slåttermark med öppna småvatten. Buskskiktet får maximalt täcka två procent av områdets areal och skall domineras av björnbär och hassel. I trädsiktet får enstaka ädellöv- och lövträd förekomma. Småvattnen ska hålla fria från skuggande träd och buskar och skall kunna fungera som reproduktionsvatten för lökgroda, lövgroda, strandpadda, klockgroda och grönfläckig padda. Det skall finnas rikligt med blottad sand i området (dvs skärningar i vallarna skall bibehållas öppna).

Åtgärder:

Området hägnas och hävdas genom bete eller slåtter. Tåktverksamheten pågår i liten skala fram till utgången av 2002. Därefter efterbehandlas området enligt fastställd efterbehandlingsplan varvid största möjliga hänsyn skall tas till de rödlistade arter som finns i området. Husbehovståkt får därefter tillåtas om markägaren så önskar under förutsättning av att verksamheten anpassas så att den ej stör naturvärdena. I samband med efterbehandling skall skyddande vallar utformas kring fuktigare partier där det kan vara lämpligt att anlägga vatten för lökgroda, lövgroda, strandpadda, klockgroda och grönfläckig padda. Vallar med branta sluttningar skall också finnas som kan tjäna som häckningsplats för backsvala.

Två mindre vatten anläggs i skyddat läge senast under 2003. Vattnen skall utformas så att de håller vatten året runt och så att det finns grunda stränder som underlättar snabb uppvärmning av vattnet på våren. Utplantering 2003 av ek, björnbär och hassel i grupper som högst får täcka två procent av planeringsområdets areal. Vattnen skall hållas fria från skuggande träd och buskar.

Branta vallar hålles fria från vegetation genom regelbunden röjning. Vattnen skall hållas fria från skuggande träd och buskar genom återkommande röjningar vart tredje år eller vid behov. Röjningsåtgärder får ej ske under perioden från 1 mars till 1 november. Vattnen fördjupas om den vattenhållande förmågan minskar så mycket att de torkar ut under någon del av året. Fördjupning får ej ske under perioden 1 mars till 1 november.

Strandpadda (med ursprung från Skåne) planteras ut i de nyanlagda vattnen under 2004 - 2008. Grönfläckig padda, klockgroda och lökgroda får planteras in om behov uppstår.

Efter anläggande av småvatten kontrolleras områdets population av lökgroda årligen med avseende på antal spelande hanar och reproduktionsresultat. Vidare kontrolleras förekomst av rödlistade groddjur, sandödla och backsvala årligen.

4.2 Hävd av skogsmark, (totalt ca 8 ha)

Planeringsområde 2, ädellövskogsplantering (ca 8 ha)

Beskrivning:

Ekplantering under skärm av främst björk och al på gammal åkermark. Ett mindre bestånd (ca 1 ha) av medelålders gran finns i den centrala delen av området. Längst i öster finns en mindre, ca 10 år gammal tallplantering (ca 0,5 ha).

Kvalitetsmål:

Ekdominerad ädellövskog som utgör en god livsmiljö och sommaruppehållsplats för långbensgroda respektive lövgroda.

Skötselmål och åtgärder:

Biotop för långbensgroda samt sommarupphållsplats för lövgroda. Området skötes genom naturvårdsinriktat ädellövskogsbruk. Barrskog omföres till ädellövskog vid mogen ålder. Området städas från rester av staket under 2001. Ett fuktigt parti friröjes och fördjupas så att det får en vattenspegel under 2002. Ytterligare viltvatten får gärna anläggas i planeringsområdet.

5 SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

<i>Åtgärd</i>	<i>När</i>	<i>Planområde</i>	<i>Vem</i>	<i>Prioritet</i>	<i>Finansiering</i>
Slåtter/bete	årligen	1	Markägaren	1	
Grävning av tre vatten	2003	1b och 2	Länsstyrelsen	2	Vårdanslag
Underhåll av vatten (fördjupning, röjning m m)	Vid behov	1 och 2	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Utsättning av rödlistade groddjur	2001 - 2008	1	Länsstyrelsen	2	Åtgärdsprogram
Plantering ek hassel, björnbär	2003	1	Länsstyrelsen	2	Vårdanslag
Borttagning av rorvältor samt röjning av salix och lövsly	2001	1	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Underhållsröjning	Vid behov	1 och 3	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Gränsutmärkning och skyltning	Engångs (därefter årligt underhåll)	Alla	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Avverkning gran	Engångs	1a	Markägaren	3	
Ädellövskogsbruk	Årligen	2	Markägaren	3	
Uppsättning stängsel, färist, grind och övergångar	Engångs	1	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag

Underhåll av stängselÅrligen	1	Markägaren	1	
Underhåll av stängselövergångar och grind Årligen	1	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Uppföljning av skötsel mål Årligen	Alla	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Uppföljning kvalitetsmål	Alla	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag

6 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

6.1 Övergripande mål

Groddjursfaunan är känslig störningar. Naturreservatet skall vara tillgängligt för allmänheten utan anläggningar för friluftslivet.

6.2 Riktlinjer och åtgärder

6.2.1 Tillgänglighet

Området är tillgängligt via en mindre väg söderifrån. Angöringsplats som rymmer ca 10 personbilar skall anläggas på ohävdad gammal åkermark mark belägen invid vägkorsning. Marken saknar delvis vegetation på grund av vägbygge. I övrigt förekommer ruderatartad vegetation med stort inslag av hundäxing. Några större stenblock finns upplagda i området.

Angöringsområdet hålles öppet genom återkommande röjning eller slåtter. Uppsättning av stängselövergång, grind och reservatinformationsskylt under 2001. Stängselövergång, grind och skylt kontrolleras årligen och underhålls vid behov.

6.2.2 Anordningar för friluftslivet

Behov av markerade stigar, sanitära anordningar och soptunnor föreligger ej.

6.2.3 Information

En enkel informationsskylt sättes upp vid angöringsplatsen hösten 2001. Skylten underhålls vid behov.

6.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning skall utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22) 2002. Därefter kontrolleras utmärkningen årligen och kompletteras vid behov.

7

**UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING OCH ÖVERVAKNING AV
NATURVÄRDEN****Övervakning av naturvärden****Riktlinjer och åtgärder**

Länsstyrelsen svarar för att delar av faunans utveckling kontrolleras årligen fram till år 2005, därefter vart tredje år. Särskild vikt skall läggas vid övervakning av lökgroda, långbensgroda, lövgroda, gröNFLäckig padda, strandpadda (ev klockgroda), sandöDLA, stor och liten vattensalamander och backsvala. Övervakning av groddjur skall ske enligt samma metodik som används i samband med länsstyrelsens inventering av lökgroda, lövgroda och strandpadda (dvs främst genom uppskattning av antalet spelande hanar). I övrigt svarar länsstyrelsen för val av inventeringsmetodik.

Uppföljning och utvärdering av skötsel av reservatet**Riktlinjer och åtgärder**

Uppföljning ska ske enligt följande:

1. Årlig uppföljning av skötselmål
2. Uppföljning av kvalitetsmål vart femte år.

Denna dokumentation skall utgöra underlag vid revideringar av skötselplanen.

Uppföljning av skötselmål

Skötselmål följs upp årligen. I slåttermarkerna skall slåtter följas upp regelbundet och ge resultatet godkänt eller icke godkänt. I träd- och buskskikt skall röjning och plantering följas upp som utfört (=godkänt) respektive icke utfört (=underkänt). Förvaltaren svarar för uppföljning av skötselmål.

Uppföljning av kvalitetsmål

Kvalitetsmålen skall följas upp vart femte år i enlighet med anvisningar från förvaltaren

8

REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för hävden. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall ses över om uppföljning av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

9

FINANSIERING AV FÖRVALTNINGEN

9.1

Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

9.2

Finansiering av förvaltningen**Förvaltaren ansvarar för (ev bekostar):**

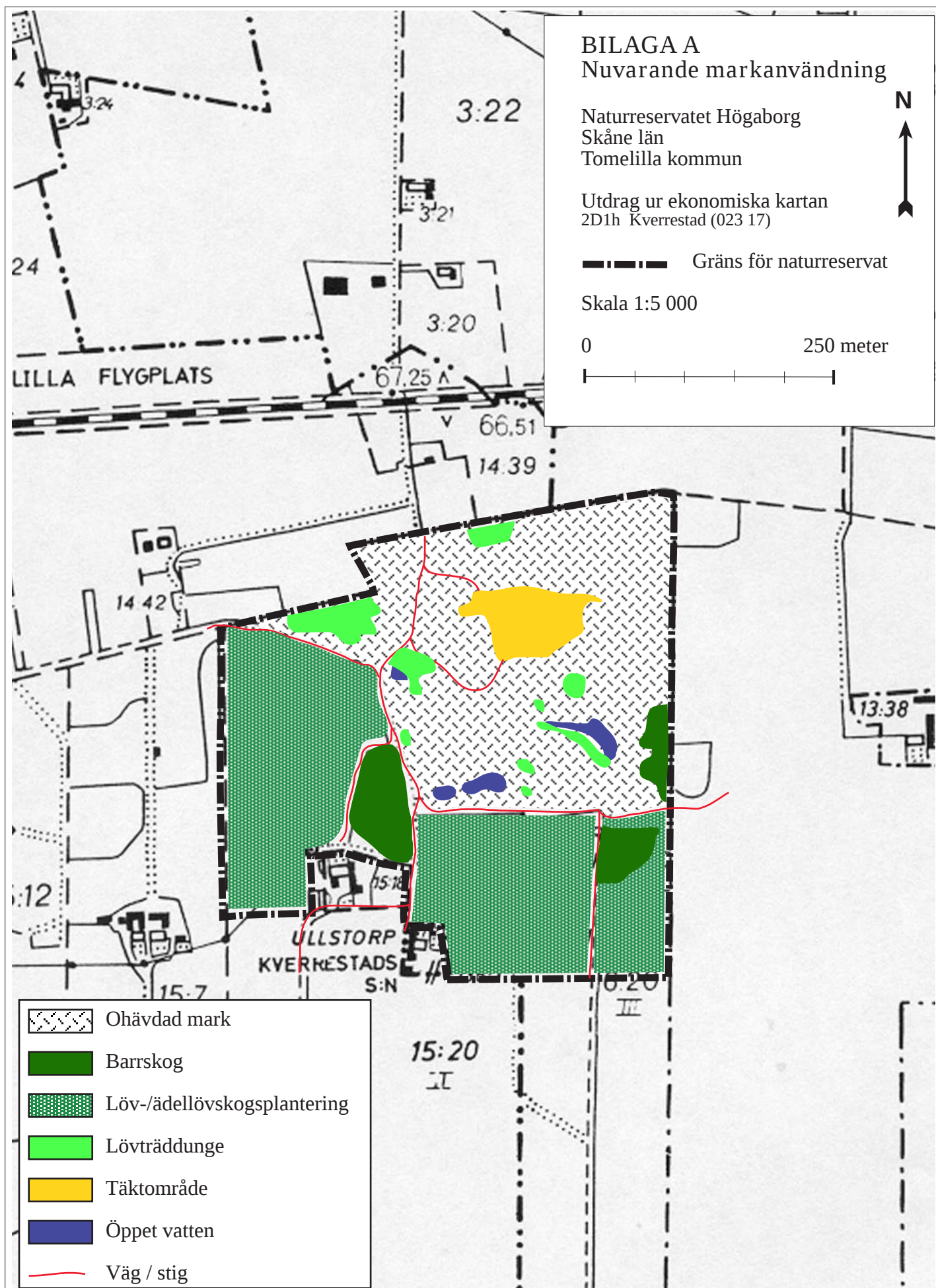
- upprättande och revidering av skötselplan
- röjning kring småvatten i enlighet med fastställd skötselplan
- anläggning och underhåll av småvatten

- övervakning av faunans utveckling inom reservatet
- uppföljning av skötselåtgärder i reservatet
- nyanläggning av stängsel och elstängselaggregat, färist, grind och stängselövegång i reservatet
- underhåll av angöringsplats
- utmärkning och underhåll av reservatets gränsutmärkning
- tillverkning och underhåll av informationsskylt
- produktion av enkel informationsfolder om reservatet
- tillsyn

Markägaren ansvarar för (ev bekostar):

- betesdrift och täktverksamhet i planeringsområde 1
- underhåll av stängsel, färist och stängselgenomgångar (grindar m.m.)
- underhåll av samt abonnemangs- och elförbrukningsavgift för elstängselaggregat
- ädellövskogsbruk i planeringsområde 2
- skötsel och avverkning av barrträdsdungar i hela reservatet

BILAGA B Föreslagen markanvändning

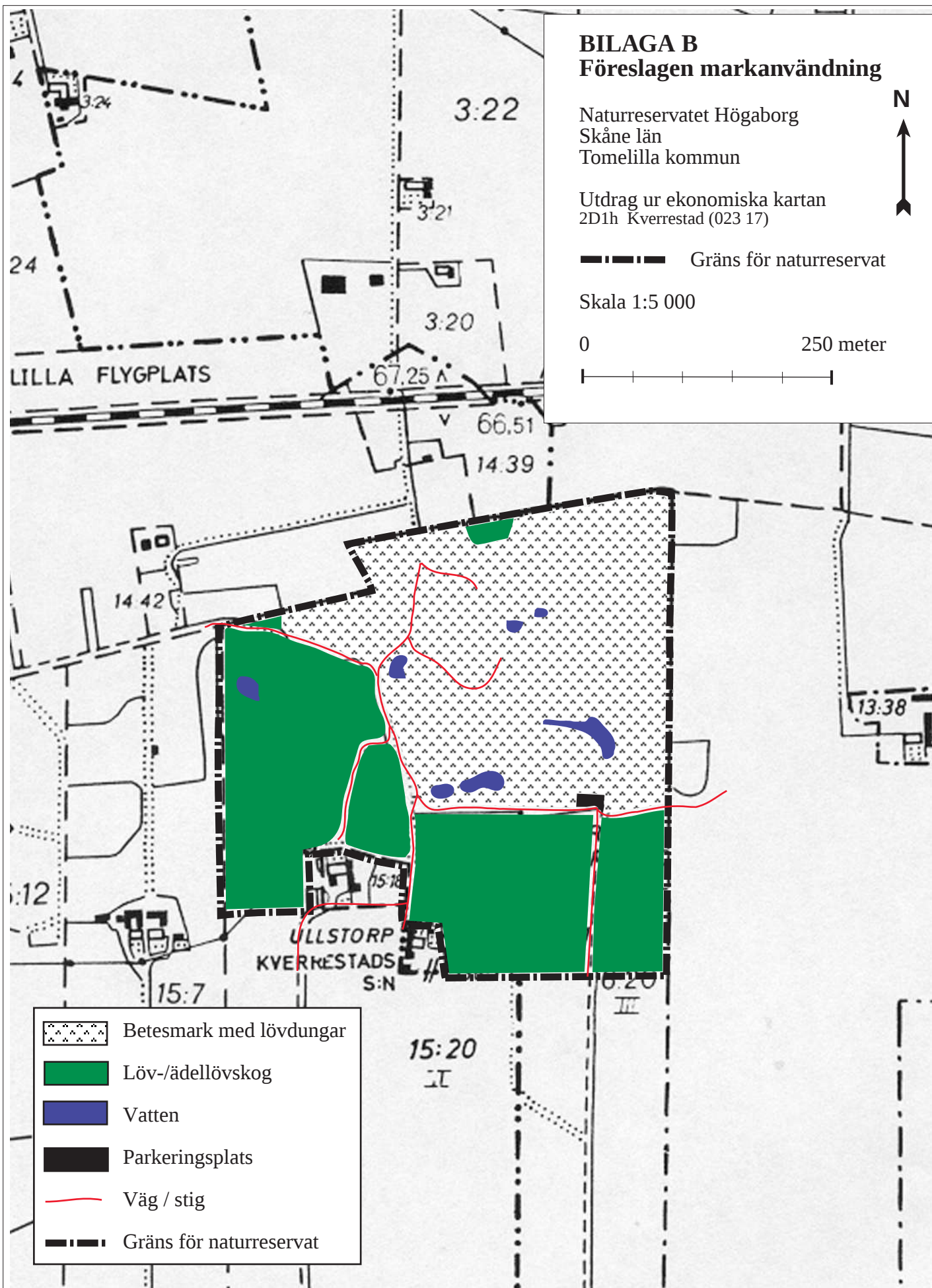
Naturreseptatet Högaborg
Skåne län
Tomelilla kommun

Utdrag ur ekonomiska kartan
2D1h Kverrestad (023 17)

Gräns för naturreseptat

Skala 1:5 000

0 250 meter

BILAGA C, Skötselplanekarta

Naturreseptatet Högaborg
Skåne län
Tomelilla kommun

Utdrag ur ekonomiska kartan
2D1h Kverrestad (023 17)

Gräns för naturreseptat

Skala 1:5 000

0 250 meter

